

*До разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 08.051.130
Дніпровського національного
університету імені Олеся
Гончара*

Рецензія на дисертацію

Митошопу Владислава Володимировича на тему «Державно-правове регулювання екологічної політики США та України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 081 «Право»

за спеціальністю 081 «Право»

Рецензія на дисертацію Митошопу Владислава Володимировича на тему «Державно-правове регулювання екологічної політики США та України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Актуальність обраної теми. Актуальність та практичне значення дослідження обумовлюється важливістю обраних об'єкта і предмета дослідження, їх безпосереднього зв'язку із низкою програмних документів - Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року, Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року.

Аналіз положень дисертації свідчить про намагання автора комплексно підійти до вирішення поставлених задач. Чітко проглядається певна система та послідовність у висвітленні проблем, що стосуються об'єкта дослідження.

Розбудова української державності безпосередньо пов'язана із державно-правовим регулюванням екологічної політики, що і визначило актуальність рецензованого дисертаційного дослідження В.В. Митошопу.

Мета дисертаційного дослідження полягає у всебічному комплексному аналізі державно-правового регулювання екологічної політики США та України.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, які сформульовані у дисертації, їх новизна.

Дисертант поставив за мету на основі комплексного аналізу наявних наукових та нормативних джерел визначити особливості державно-правового регулювання екологічної політики США та України, розробити науково обґрунтовані рекомендації і пропозиції щодо його вдосконалення в Україні. Об'єкт та предмет дослідження сформульовані вдало і відповідають вимогам МОН України.

Високий ступінь обґрунтованості результатів дослідження зумовлений досить раціональною та внутрішньо узгодженою структурою дисертаційної роботи. Науково-теоретичне підґрунтя для виконання дисертації становлять наукові праці фахівців у галузі конституційного права, адміністративного та екологічного права, інших галузевих правових наук, у тому числі зарубіжних дослідників. Нормативною основою дослідження є Конституція України, чинні законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, які регулюють здійснення екологічної політики України. Враховано також проекти нормативних актів, а також законодавство США, досвід яких щодо правового регулювання охорони довкілля в Україні є доцільним імплементувати у національне законодавство України.

Теоретичну, нормативну та емпіричну основу дослідження становлять законодавчі та нормативні акти Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України; наукові праці провідних вітчизняних та зарубіжних учених; відомості на офіційних веб-сайтах суб'єктів публічної адміністрації, правова публіцистика.

Оцінюючи обґрунтованість результатів дисертаційного дослідження В.В. Митошопу слід відзначити, що така характеристика у рецензованому дослідженні забезпечена повною мірою. Це обумовлено передусім коректним

використанням підходів та методів наукового пізнання, логічною послідовністю дослідження різних аспектів реалізації та захисту публічного інтересу в адміністративному праві, досить виваженою аргументацією основних положень дисертації. Варто зауважити, що у дисертації використано широкий спектр методів наукового пізнання, зокрема, виділяється використання вченим діалектичного методу пізнання правових явищ, методи аналізу та синтезу; формально-юридичний, порівняльно-правовий, історико-правовий, статистичний, логічний та інші методи. Таке ставлення до методології дослідження додає рецензованій роботі особливого наукового значення та цінності. Також, автор методологічно правильно підходить до визначення меж дослідження, визначаючи як межі предмету та об'єкту дисертаційного дослідження. Крім того, автор демонструє добре володіння формально-юридичним, системно-структурним та структурно-функціональним методами наукового пізнання, прийомами логічного аналізу і синтезу тощо. Їх застосування обумовлене системним підходом, що дало дисертанту можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної форми.

Обґрунтованість і достовірність результатів дисертаційної роботи В.В. Митошопи обумовлюється належним і достатньо якісним підбором емпіричної бази дослідження. Автором досліджено десятки нормативно-правових актів та чисельна кількість наукових джерел.

Достовірність і наукова новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Зміст дисертації характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Чітко виражений теоретичний підхід, зокрема, вдало розроблені дефініції, класифікації і критерії дозволили автору аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем державно-правового регулювання екологічної політики США та України. До факторів, що обумовлюють достовірність та обґрунтованість дослідження необхідно віднести і досить вдало обрану структуру дисертації, яка відображає логіку викладу змісту дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що робота є однією з перших спроб комплексно, з використанням сучасних методів пізнання, урахуванням новітніх досягнень науки фінансового та адміністративного права визначити специфіку державно-правового регулювання екологічної політики США та України, запропонувати авторське бачення напрямів його удосконалення.

У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих здобувачем особисто.

Визначаючи обґрунтованість та наукову новизну основних наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації, слід почергово ознайомитись із її структурними елементами для формування уявлення про ступінь дотримання автором методології та найкращих практик наукового дослідження.

У розділі 1 «Теоретико-методологічні засади дослідження державно-правових основ екологічної політики США та України» встановлено, що порівнюючи екологічне законодавство США та України, можна виявити спільні риси, однак основні цілі правового регулювання у сфері охорони довкілля в цих країнах суттєво відрізняються. У США пріоритет надається компенсації завданої шкоди та відновленню природного середовища за рахунок винної сторони. Натомість українське законодавство акцентує увагу переважно на покаранні порушника шляхом встановлення штрафних санкцій, приділяючи значно менше уваги механізмам відновлення екологічного балансу.

У розділі 2 «Концептуальні підходи США та України до формування і реалізації державно-правової екологічної політики» констатовано, що упродовж останніх десятиліть екологічна політика остаточно утвердилася як ключовий елемент національної безпеки США, що безпосередньо впливає на майбутнє американської державності. Паралельно сформувалося стійке усвідомлення необхідності впровадження гнучких підходів, які забезпечують більш результативне та адаптивне здійснення екологічної політики.

У розділі 3 «Міжнародна екологічна політика США та її значення для України» на основі проведеного дослідження визначає, що вплив Сполучених

Штатів на екологічну політику України має непрямий характер, оскільки ключові принципи охорони навколишнього середовища, закріплені в міжнародних договорах, значною мірою відображають ідеї та підходи американської правової та політичної традиції. Внаслідок цього екологічна політика як України, так і міжнародної спільноти частково базується на американських концептуальних засадах..

Зауваження за змістом дисертації. Однак, як і при дослідженні будь-якої складної і нової теоретичної проблеми, у дисертації міститься ряд спірних, неузгоджених і не зовсім обґрунтованих положень, які можуть стати підґрунтям наукової дискусії і напрямками подальшої розробки даної проблеми. Зокрема:

1) Робота є певною мірою перевантаженою висвітленням великого масиву позицій американських науковців щодо трансформації американської екологічної політики за правління різних президентів США, що викликає диспропорцію при дослідженні предмета дисертації;

2) Автором дещо поверхово приділено увагу питанням обґрунтування внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення при формулюванні пропозиції збільшення розміру штрафних санкцій для службових та посадових осіб за невиконання або неналежне виконання обов'язків при реалізації державної екологічної політики, відсутня аргументація щодо саме запропонованого розміру такого збільшення;

3) Для повного розкриття теми дослідження необхідно було б розкрити систему суб'єктів реалізації екологічної політики в Україні, зокрема приділити увагу питанням взаємодії органів державної влади з органами місцевого самоврядування у цій сфері та недолікам, що виникають внаслідок прогалин в нормативному регулюванні зазначеної проблеми.

В той же час висловлені зауваження переважно мають характер побажань і суттєво не впливають на загальну високу наукову цінність рецензованої роботи та позитивну оцінку проведеного автором дослідження.

Вдалий і логічно поєднаний вибір у дослідженні питань, їх актуальність,

розумне співвідношення теоретичних міркувань та прикладів з практики, чіткість викладу матеріалу, аргументованість наукових висновків і узагальнень свідчать про значний науковий рівень проведеного дослідження та його практичне значення.

Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в наукових публікаціях за темою дисертації.

Основні положення дисертації відображені у 6 наукових статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України, 1 науковій статті у періодичному науковому виданні держави, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, а також у 3 тезах наукових доповідей на науково-практичних заходах, що свідчить про ретельну роботу, проведenu дисертантом щодо апробації результатів дослідження.

Таке представлення результатів наукової роботи є достатнім. Кількість публікацій, їх обсяг, якість, повнота висвітлення результатів та розкриття змісту дисертації відповідає вимогам МОН України. Зазначені публікації повною мірою висвітлюють основні положення дисертації та її наукові висновки.

Спрямованість науково-практичних конференцій, де здійснювалась апробація дисертації, характер статей дисертанта, в яких відображено положення рецензованої роботи, повною мірою вказують, що дисертація пройшла належну апробацію та є самостійною науковою працею, що має завершений комплексний характер.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що висновки та пропозиції, які містяться в роботі, можуть бути використані в: науково-дослідній діяльності - для подальшого дослідження проблем державно-правового регулювання екологічної політики США та України; правотворчій діяльності - для вдосконалення КУпАП та ряду інших нормативно-правових актів із питань регулювання екологічної політики України; правозастосовній діяльності - для вдосконалення діяльності суб'єктів владних повноважень у

сфері охорони навколишнього середовища України; навчальному процесі - у викладанні студентам закладів вищої освіти дисциплін «Основи управління держави», «Екологічне право України», «Адміністративне право», «Конституційне право», «Теорія держави та права», «Публічне управління та адміністрування», під час підготовки підрозділів підручників і навчальних посібників із відповідних навчальних курсів, а також статей та наукових повідомлень.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності.

Дисертація В.В. Митошопу є самостійною кваліфікаційною науковою роботою, що містить науково-обґрунтовані висновки та рекомендації, які виставлені автором для публічного захисту. Використання ідей, результатів та текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела. У роботі відсутнє привласнення чужих ідей, результатів або слів без оформлення цитування. Автором дотримано норми чинного законодавства України про авторське право та суміжні права. Отже, у дисертації Митошопу Владислава Володимировича на тему «Державно-правове регулювання екологічної політики США та України» відсутні порушення академічної доброчесності.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам МОН України.

Викладене дозволяє зробити висновок, що дисертація «Державно-правове регулювання діяльності з управління небезпечними відходами» є завершеною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне наукове завдання, яке має істотне значення для науки адміністративного права, тобто повністю відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової

спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор - Митошоп Владислав Володимировч - на основі публічного захисту заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

**Професор кафедри цивільного, трудового
та господарського права,
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара, МОН України
доктор юридичних наук, професор**

Ірина ПАТЕРИЛО

Підпис д-р юрид. наук,
професора **Патерило І. В.**

«ЗАСВІДЧУЮ»

**Проректор з наукової роботи
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара**

«11» 08 2025 р.

Олег МАРЕНКОВ